PDF Compressor Free Version

Saayinsii Naannoo

Qajeelcha Barsiisotaa

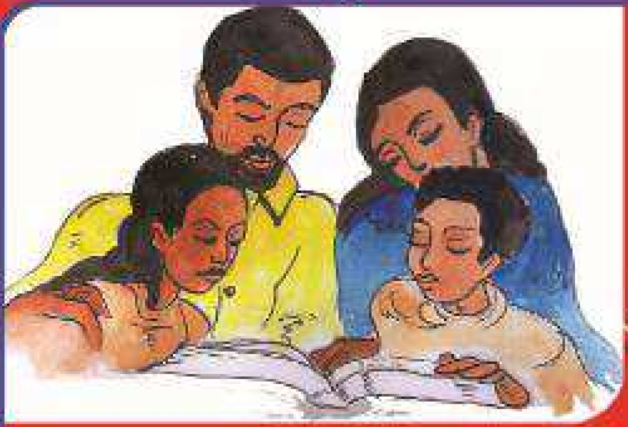

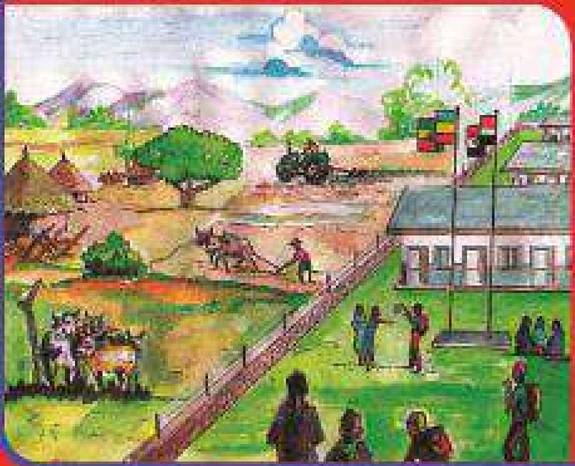

Kutaa 1

PDF Compressor Free Version

Saayinsii Naannoo

Kitaaba Barattootaa Kutaa 1

Qopheessitoota

Gaaddisaa Badhaadhaa
Nigusee Lammaa
Tijjaanii Huseen
Zawduu Tulluu

Gulaaltota

Assaggid Darajjee
Fiqaaduu Kabbadaa
Girmaayee Daffaar
Guutaa Hundee
Taarikuu Diggaa

Madaaltota

Darajjee Mokonnin

Giraafiksii Taaddasaa Dinquu

Fakkibsaa Buzaayyoo Girmaa

PDF Compressor Free Version

© Biiroo Barnootaa Oromiyaa, 2014/2022

Kitaabni kun walta'iinsa Biiroo Barnootaa Oromiyaafi Kolleejjii Barnoota Barsiisotaa Asallaatiin bara 2014/2022 qophaa'e.

Mirgi abbeentaa kitaaba kanaa seeraan eegamaadha. Hayyama Biiroo Barnootaa Oromiyaatiin ala guutummaanis ta'e gamisaan maxxansuus ta'e baay'isanii raabsuun seeraan nama gaafachiisa.

PDF Compressor Free Version

Baafata

Qabiyyee **Fuula**

BOQONNAA 1 1

SAAYINSII HUBACHUU...1

1.1. Kutaalee Ala Nafa Keenyaa..................................1

1.2. Qaamolee Miiraafi Faayidaa Isaanii 5

1.3. Ofeeggannoo Qaamolee Miiraa 10

1.4. Walitti Dhufeenya Qaamolee Miiraa 12

1.5. Qulqullina Dhuunfaa Eeguu..............................15

1.6. Ifa...19

BOQONNAA 2 ARGAMA...25

2.1. Maalummaa Argamaa.......................................25

2.2. Kallattiiwwan...28

2.3. Argama Qe'ee, Daandiifi Mana Barnootaa..32

2.4. Maqaafi Argama Ollaa Keenyaa......................33

BOQONNAA 3....................................38

NAANNOO UUMAMAA..38

3.1 Haala Qilleensaa..38

3.2 Ta'iiwwan Uumamaa...39

3.3 Lubbu-qabeeyyiifi Lubbu dhabeeyyii Naannoo Keenyaa...44

PDF Compressor Free Version
3.4 Qulqullina Dhuunfaafi Naannoo........................67

BOQONNAA 4....................................75

NAANNOO HAWAASUMMAA.................................75

4.1 Miseensota Maatiifi Gahee Isaanii..................75

4.2. Wantoota Bu'uuraa Jireenya Maatiif Barbaachisan...85

4.3Hawaasummaa Mana Barnootaa.......................88

4.4. Walitti Dhufeenya Hawaasa Mana Barnootaa...89

4.5 Naamusa Mana Barnootaa.................................93

BOQONNAA 5....................................96

DHIMMOOTA HUNDA GALEESSA IJOO............96

5.1 Ofeeggannoo Itti-fayyadama Daandii............96

5.2 HIV/AIDS...101

PDF Compressor Free Version

BOQONNAA 1

SAAYINSII HUBACHUU

1.1. Kutaalee Ala Nafa Keenyaa

Gaaffii hubannoo

Kutaaleen ala nafa kee maal fa'a?

A. Kutaalee Ala Nafa Namaa Mormaan Olii

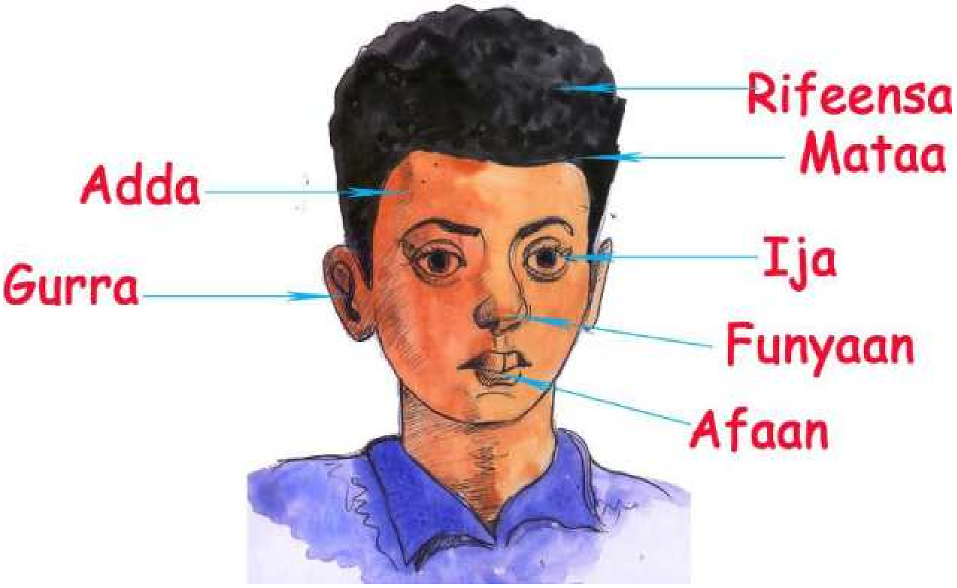

PDF Compressor Free Version

B. Kutaalee Ala Nafa Namaa Mormaan Gadii

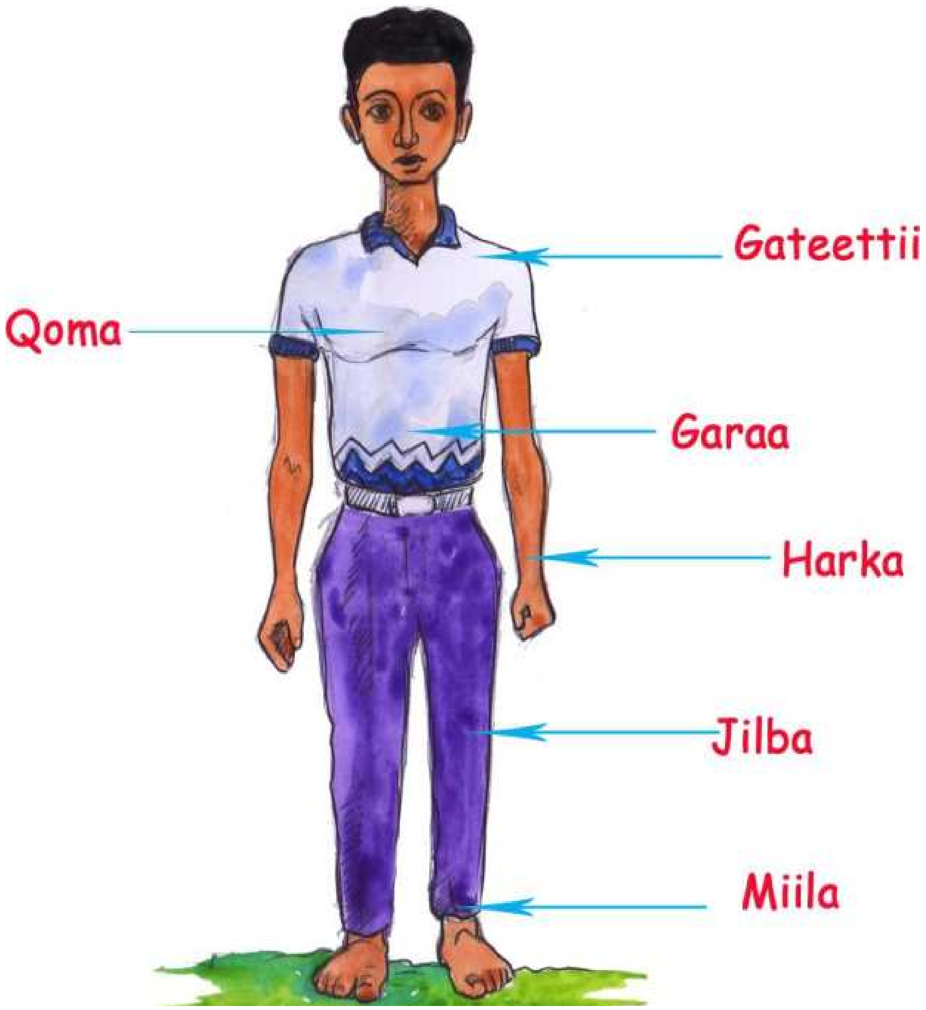

PDF Compressor Free Version

C. Kutaalee Ala Nafa Namaa Guutuu

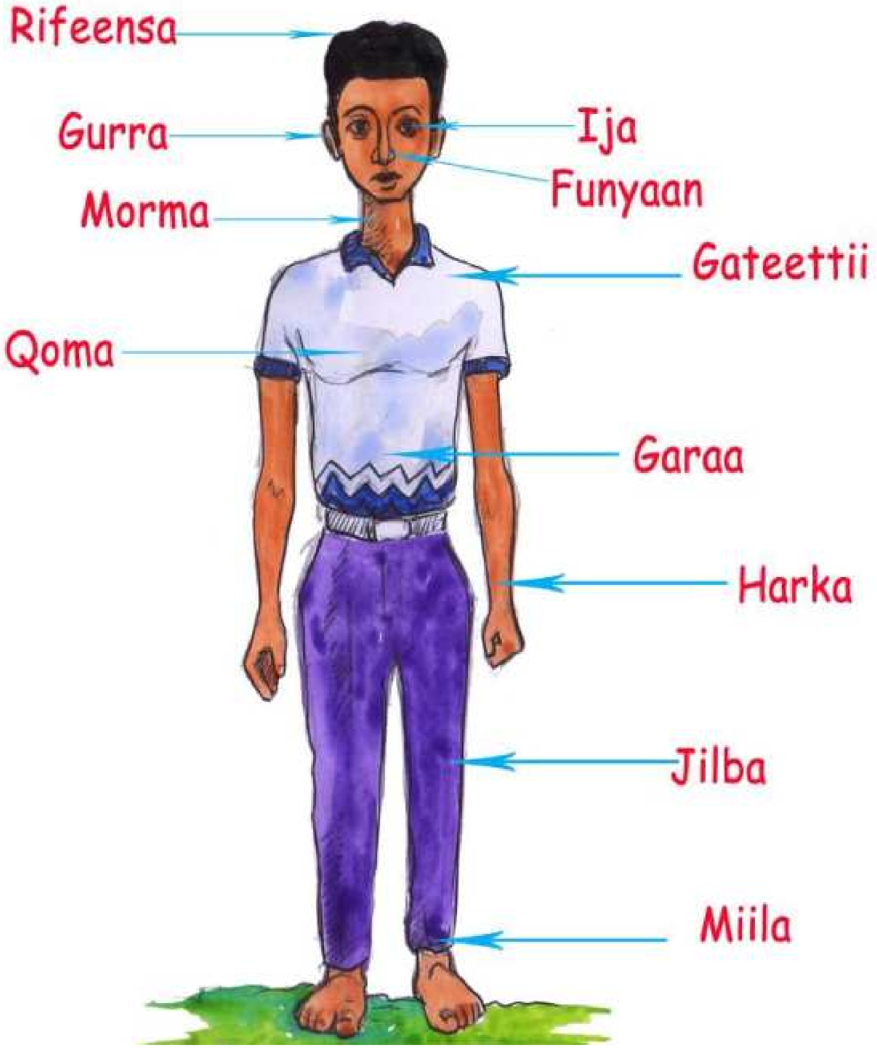

PDF Compressor Free Version

Gocha 1.1.

1. Kutaalee ala nafa keessanii walitti agarsiisaa.
2. Tokko tokkoo maqaa kutaalee ala nafaa fakkii armaan gadii walitti himaa.

PDF Compressor Free Version

1.2. Qaamolee Miiraafi Faayidaa Isaanii

A. Qaamolee Miiraa Shanan

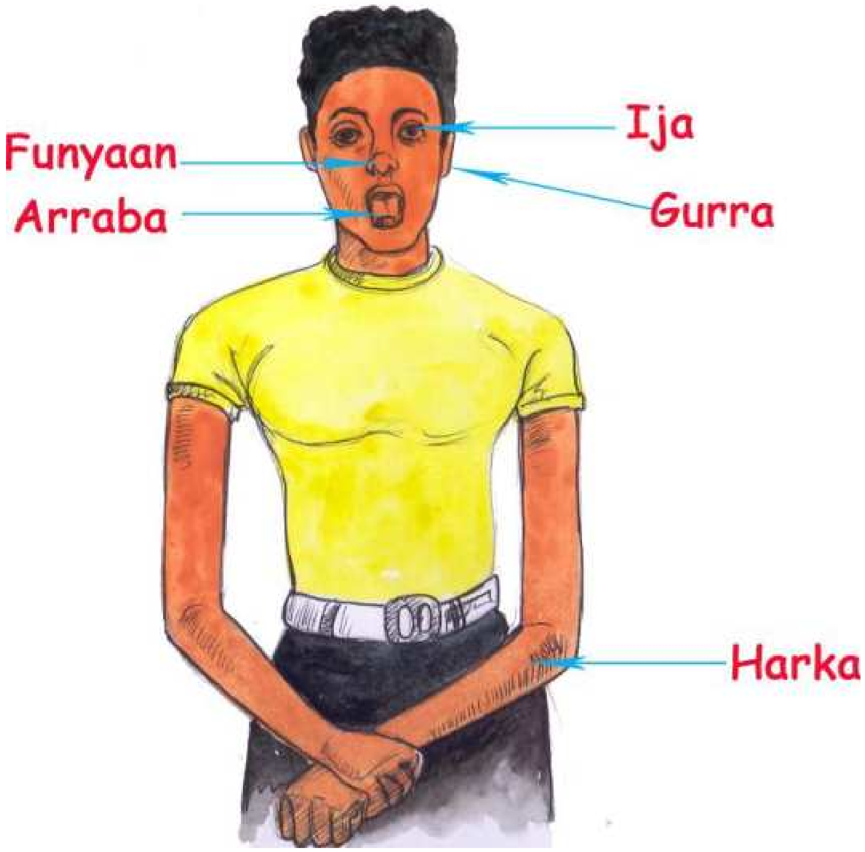

PDF Compressor Free Version

Gaaffii Hubannoo

Maqaa qaamolee miiraa shanan armaan gadii walitti himaa.

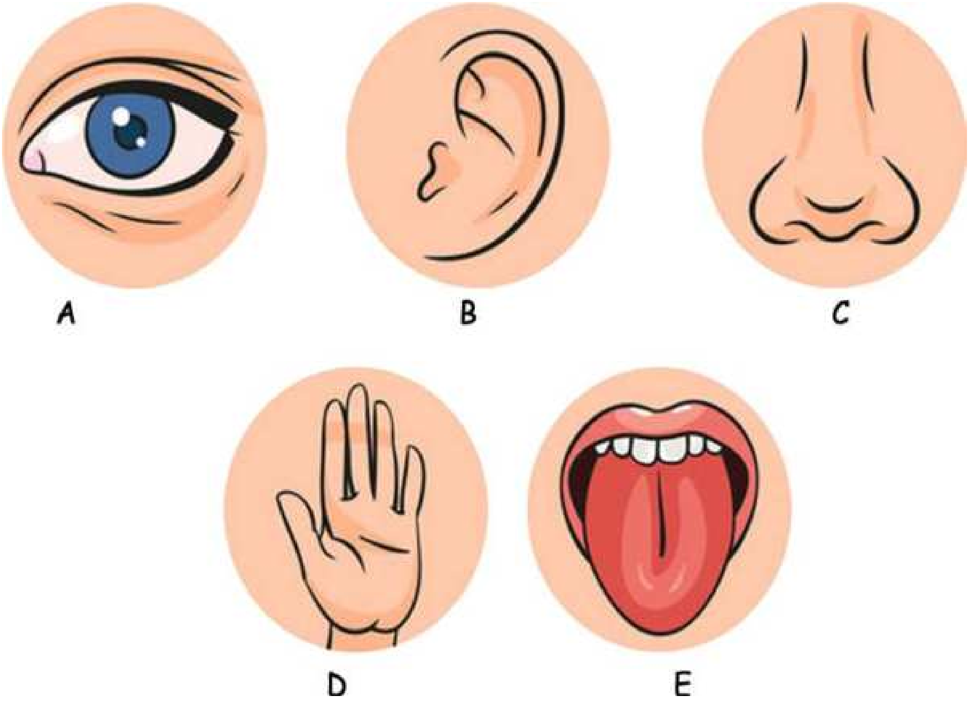

Gaaffii Hubannoo

1. Qaamolee miiraa kee hiriyaa keetti himi.
2. Qaamolee miiraa kee hiriyaa keetti agarsiisi.

PDF Compressor Free Version

B. Faayidaa Qaamolee Miiraa

Arguuf

Dhaga'uuf

Dhandhamuuf

Fuunfachuuf

Qaqqabuuf

PDF Compressor Free Version

Gaaffii hubannoo

Fakkiiwwan kanneen ilaaluun faayidaa qaamolee miiraa hiriyoota keetti himi.

A

B

C

D

F

PDF Compressor Free Version

Gocha 1.2.

Qaamolee miiraa faayidaa isaanii waliin sararaan walitti firoomsi.

1. Fuunfachuuf

2. Dhandhamuuf

3. Qaqqabuuf

4. Dhagahuuf

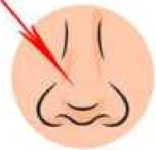

5. Arguuf

PDF Compressor Free Version

1.3. Ofeegganno Qaamolee Miiraa

Gaaffii hubannoo

Ofeeggannoo qaamolee miiraaf taasifamu himi.

Aduu keessatti dubbisuu dhiisuu

Dimimmisa keessatti dubbisuu dhiisuu

Wantoota qara qabaniin gurra tuttuquu dhiisuu

Sagalee guddaa irraa ofeeguu

PDF Compressor Free Version

Wantoota arraba miidhan dhandhamuu dhiisuu

Funyaan tuttuquu dhiisuu

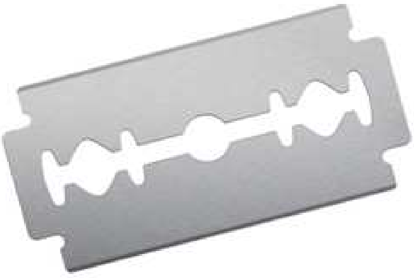

Wantoota qara qaban irraa ofeeguu

PDF Compressor Free Version

1.4. Walitti Dhufeenya Qaamolee Miiraa

Gaaffii hubannoo

Fakkii armaan gadii ilaaluun walitti dhufeenya qaamoleen miiraa waliin qaban himi.

Funyaan qabachuun arrabaan dhandhamuu

Afaan qabachuun funyaaniin fuunfachuu

Funyaaniifi arrabni walitti dhufeenya qabu.

PDF Compressor Free Version

Gocha 1.3

Walitti dhufeenya qaamolee miiraa gidduu jiru hubachuuf;

Wantoota barbaachisan: loomii, sukkaara, soogidda, abaaboo,

1. Funyaan cuqqaallachuun arraba keetiin karameellaa, loomiifi soogiddaa dabaree dabareen dhandhami.
2. Haaluma walfakkaatuun afaan cuqqaallachuun abaaboofi loomii fuunfadhu.
3. Gochaalee kanneen irraa waan hubatte barsiisaa/tuu keetti himi.

PDF Compressor Free Version

Gocha 1.4

Faayidaa qaamolee miiraa hubachuuf qophii akaayii boqqolloo daawwadhu.

Sagalee xaaxee akaayii qaama miiraa kamiin adda baafanna?

Halluu akaayii qaama miiraa kamiin adda baafanna?

Foolii akaayii qaama miiraa kamiin adda baafanna?

Jajjabinaafi lallaafina akaayii qaama miiraa kamiin adda baafanna?

Dhandhama akaayii qaama miiraa kamiin adda baafanna?

PDF Compressor Free Version

1.5. Quiqullina Dhuunfaa Eeguu

Gaaffii hubannoo:

Gochaalee fakkiiwwan irratti raawwatamaa jiran walitti himaa.

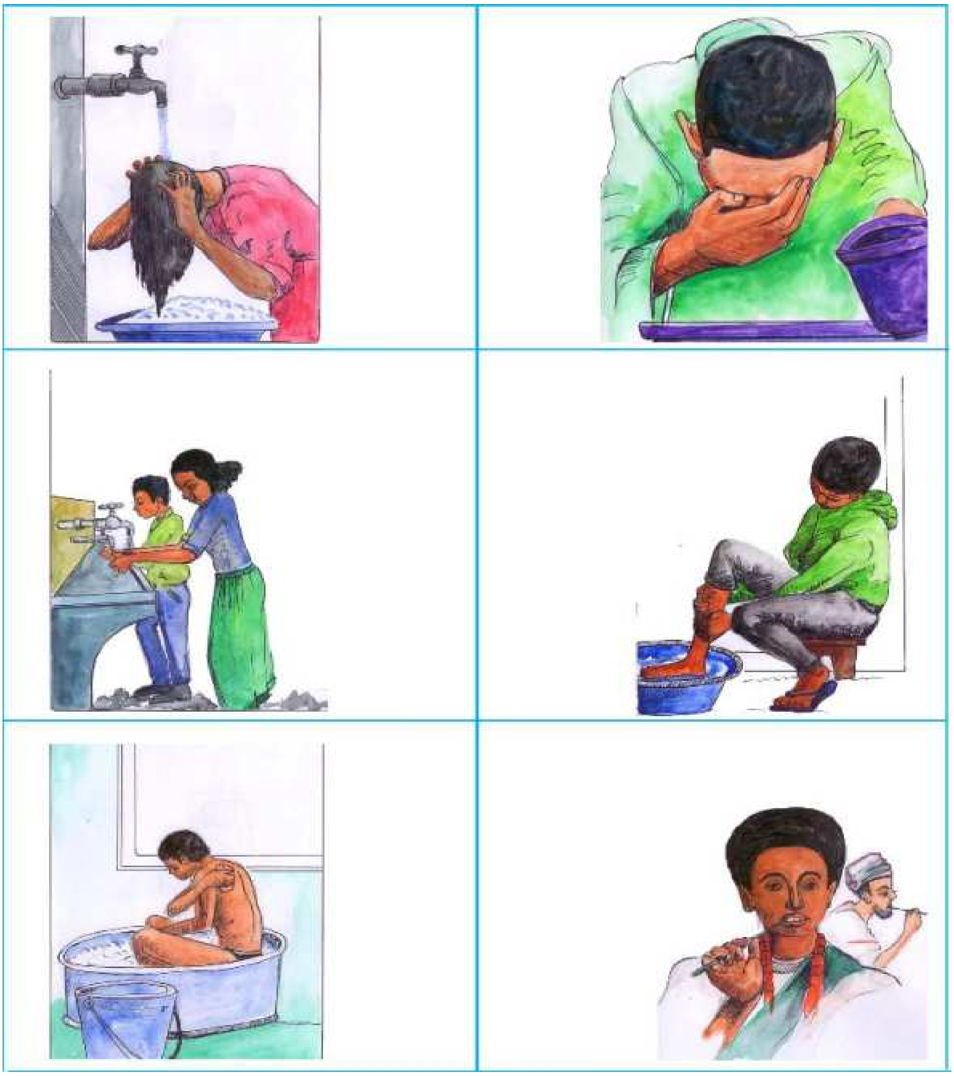

PDF Compressor Free Version

Gocha 1.5

Gochaalee armaan gadii walduraa duuban raawwachuun agarsiisi.

1. Harka dhiqachuu,
2. Fuula dhiqachuu,
3. Miila dhiqachuu,

Meeshaalee barbaachisan:

- Bishaan
- Saamunaa

PDF Compressor Free Version

Gocha 1.6

Sararaan walqabsiisuun walitti firoomsi.

Fuula dhiqachuu

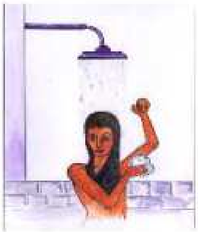

Ilkaan rigachuu

Harka dhiqachuu

Nafa dhiqachuu

Gocha 1.7

Faayidaa qulqullina dhuunfaa eeggachuun qabu maatii kee gaafachuun dareetti himi.

PDF Compressor Free Version

Fayyaa Namoota Birootiif Yaaduu

Mana fincaaniitti fayyadamuufi qulqullina isaa eeguu

Funyaanifi afaan haguuggachuun qufa'uu

Wantoota qara qaban waliin fayyadamuu dhiisuu

PDF Compressor Free Version

1.6. Ifa

Gaaffii hubannoo

Ifni maali? Dukkanni hoo?

Ifni naannoo keenya arguuf kan nu gargaarudha.

Ifni maddoota ifaa irraa argama.

Maddoota ifaa

Ifa aduu

Ifa urjiilee

Ifa Ampoolii

Ifa dungoo

PDF Compressor Free Version

Dukkana

Dukkanni dhabamuu ifaati.

PDF Compressor Free Version

Gilgaala Boqonnaa 1

A. Deebii sirrii ta'e filadhu.

1. Sagalee raadiyoon darbu qaama miiraa kamiin adda baafna?
   A. Funyaan
   B. Gurra
2. Foolii wantootaa qaama miiraa kamiin adda baafna?
   A. Arraba
   B. Funyaan
3. Dhandhama wantootaa qaama miiraa kamiin adda baafna?
   A. Arraba
   B. Harka
4. Wantoota qaama miiraa kamiin argina?
   A. Gurra
   B. Ija
5. Wantooota hoo'aafi qorraa qaama miiraa kamiin adda baafna?
   A. Harka
   B. Funyaan

PDF Compressor Free Version

B. Sararaan walqabsiisuun walitti firoomsi.

1. Funyaan

2. Gurra

3. Hidhii

4. Miila

5. Harka

PDF Compressor Free Version

C. Gaaffiilee armaan gadii deebisi.

1. Kutaalee ala nafa namaa fakkii armaan gadii irratti agarsiifaman himi.

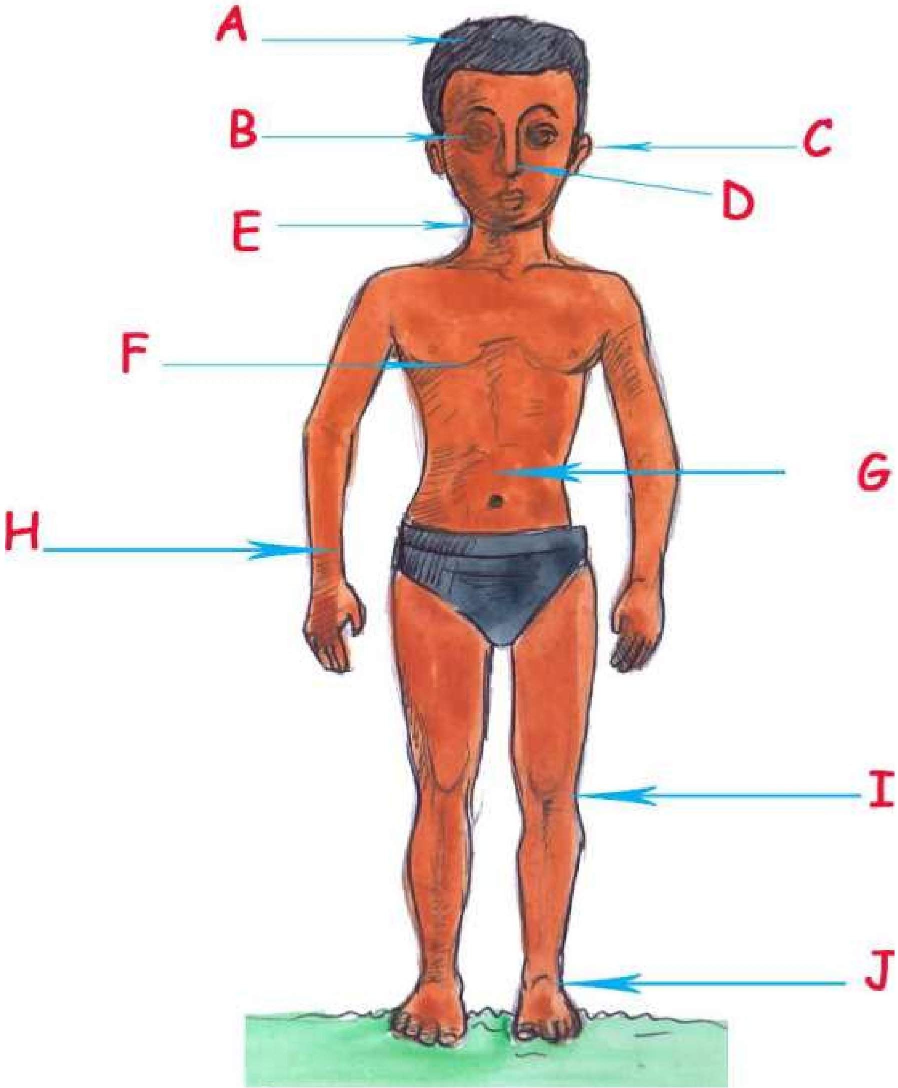

PDF Compressor Free Version

2. Faayidaa qaamolee miiraa armaan gadii himi.

A

B

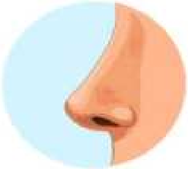

C

D

E

3. Ofeegannoowwan ija, gurra, funyaaniifi arrabaaf taasifamuu qaban maal fa'a?

PDF Compressor Free Version

BOQONNAA 2

ARGAMA

2.1. Maalummaa Argamaa

Argamni iddoo wanti tokko jirudha.

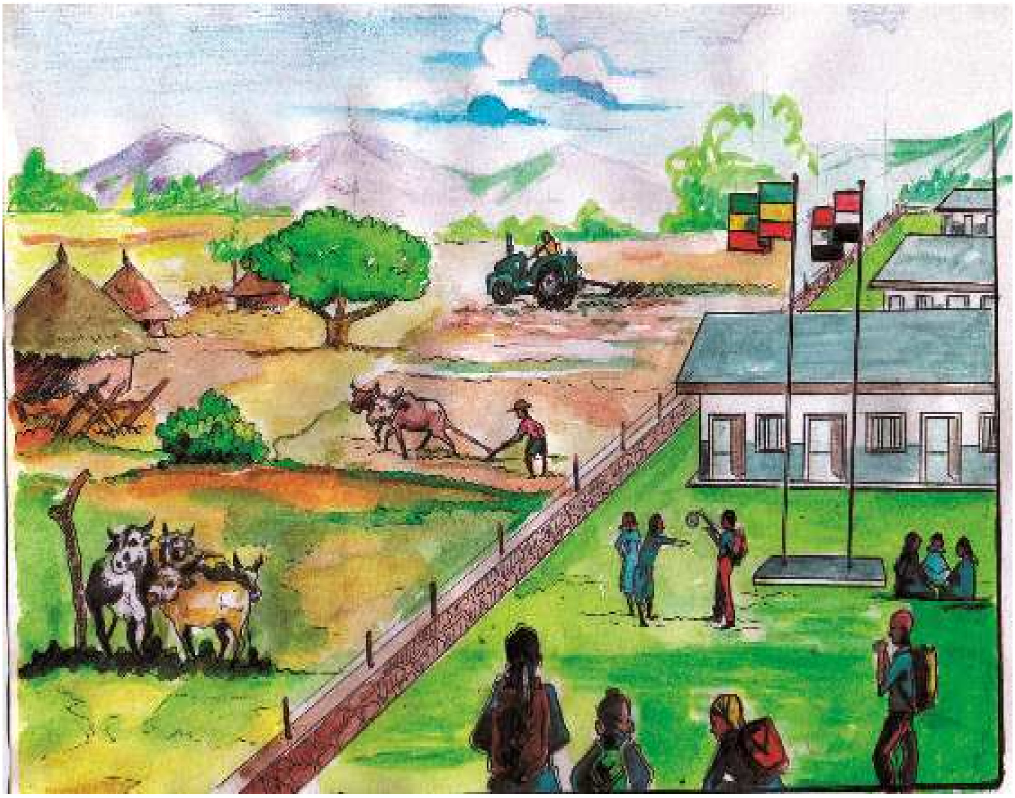

Gaaffii Hubannoo

Fakkii kana keessatti maal fa'a argita?

PDF Compressor Free Version

Barsiisotni barattoota fuulduratti argamu.
Dareen barnootaa barsiisota duubatti argama.

PDF Compressor Free Version

Barattootni daree barnootaa fuulduratti argamu.

Barsiistuun barattoota fuulduratti argamti.

PDF Compressor Free Version

2.2. Kallattiiwwan

Bitaa Duuba
Mirga Fuuldura

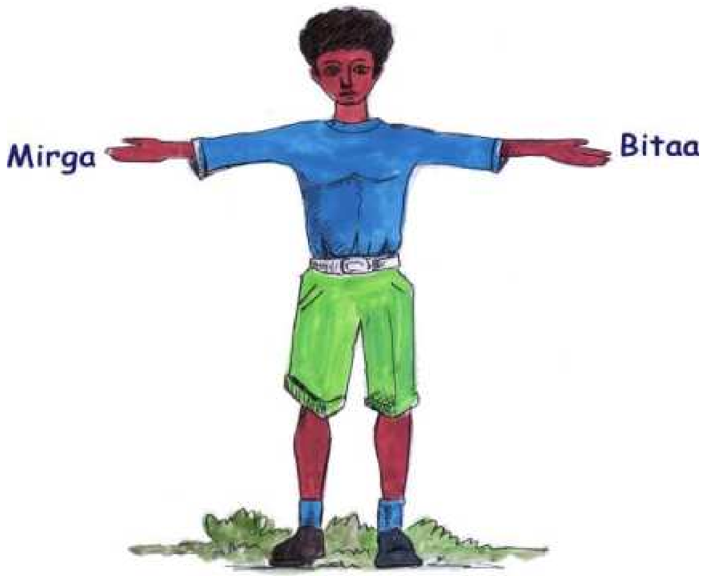

PDF Compressor Free Version

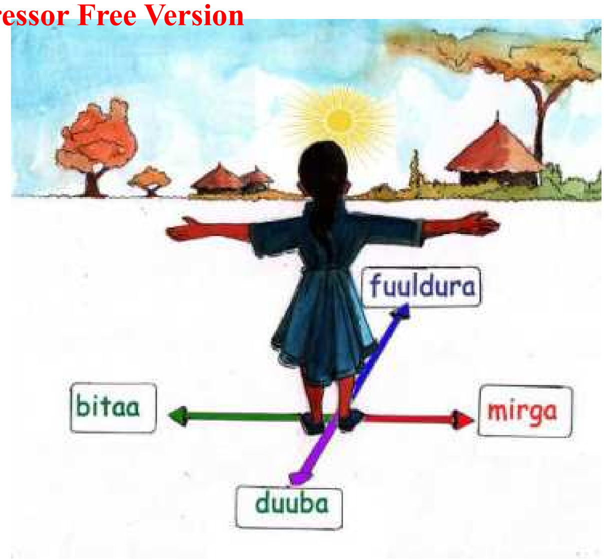

Manneen jireenyaa barattoota duubatti argamu.
Mukni barattoota irraa gara bitaatti argama.

Gaaffilee hubannoo:

1 Loon barattoota irraa garamitti argamu?

2 Manni barnootaa barattoota irraa garamitti argama?

PDF Compressor Free Version

Qe'een barattoota irraa gara bitaatti argama.

Manni barnootaa barattoota duubatti argama.

Gaaffii hubannoo

Suuqiin barattoota irraa garamitti argama?

PDF Compressor Free Version

Keellaan fayyaa mannneen jireenyaa duubatti argama.

Gaaffilee hubannoo

1. Waajjirri gandaa manneen jireenyaa irraa garamitti argama?
2. Tiraaktarri manneen jireenyaa irraa garamitti argama?
3. Odaan manneen jireenyaa irraa garamitti argama?

PDF Compressor Free Version

2.3. Argama Qe'ee, Daandiifi Mana Barnootaa

Daandiin mana barnootaafi qe'ee gidduutti argama.

Qe'een daandii irraa gara bitaatti argama.

Gaaffii hubannoo:

Manni barnootaa daandii irraa garamitti argama?

PDF Compressor Free Version

2.4. Maqaafi Argama Ollaa Keenyaa

Gaaffii hubannoo

Ollaawwan bitaafi mirgaa mana keessanii walitti himaa.

PDF Compressor Free Version

Mana obbo Tolaa | Mana adde Boontuu | Mana obbo Fayyisoo

Manni Aadde Boontuu mana Obbo Fayisoo irraa gara bitaatti argama.

Gaaffii hubannoo

Manni Obbo Tolaa mana Aadde Boontu irraa garamitti argama?

Gocha 2.1

Mooraa mana barnootaa kee daawwadhu:

1. Manni fincaanii daree kee irraa garamitti argama?
2. Dirreen ispoortii daree kee irraa garamitti argama?

PDF Compressor Free Version

Gilgaala Boqonnaa 2

A. Fakkii ilaaluun dhugaa yookiin soba jedhii deebisi.

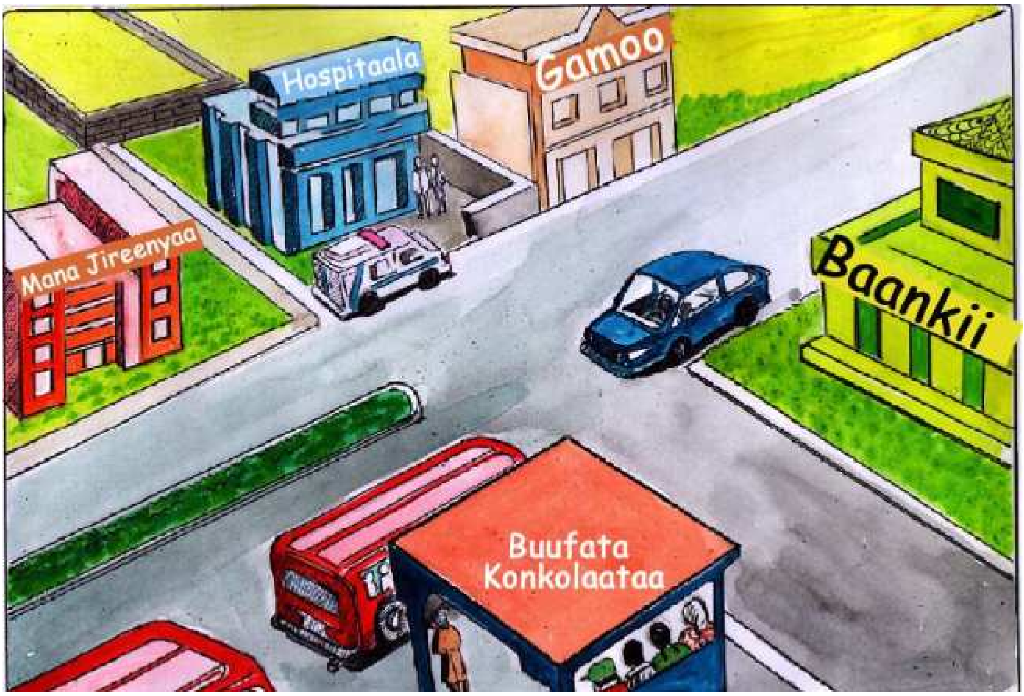

1. Baankiin gamoo fuulduratti argama.
2. Manni jireenyaa baankii duubatti argama.
3. Ambulaansiin hospitaala fuulduratti argama.
4. Konkolaataan baankii duubatti argama.

PDF Compressor Free Version

B. Fakkii kana ilaaluun gaaffilee deebisi.

1. Mana duubatti maaltu argama?
2. Boqqolloon mana irraa garamitti argama?
3. Hoolonni mana irraa garamitti argamu?
4. Loon mana irraa garamitti argamu?

PDF Compressor Free Version

C. Shaakala

1. Fakkii mana jireenyaa maatii keefi mukkeenii kaasi.
2. Kallattii argama fakkiiwwan kanneenii walbira qabuun himi.

D. Kopheewwan armaan gadii keessaa kophee miila mirgaa kan ta'e kami?

A B

PDF Compressor Free Version

BOQONNAA 3

NAANNOO UUMAMAA

3.1 Haala Qilleensaa

Duumeessa

Rooba

Bubbee

Aduu

Ho'a

Qorra

Haalli qilleensaa yeroo yeroon jijjiirama.

PDF Compressor Free Version

3.2 Ta'iiwwan Uumamaa

Halkanifi guyyaa,

Bona, ganna, birraafi arfaasaa,

Gogiinsaafi lolaa

Sabbata waaqayyoo

A. Ta'iiwwan Uumamaa Marsaa Marsaan Uumaman

1. Guyyaafi Halkan

Guyyaa

Halkan

Yeroon biiftuun baatee hanga lixxutti jiru **guyyaa** jedhama.
Yeroon biiftuun lixxee hanga baatutti jiru **halkan** jedhama.

PDF Compressor Free Version

2. Waqtiilee

Ganna: Yeroo roobaafi biqiltuun dhaabbatu.

Birraa: Yeroo roobni caamuufi abaaboon daraaru.

Bona: Yeroo midhaan dhahamuufi oomishinni walittiqabamu.

Arfaasaa: Yeroo roobni darbee darbee roobuufi margi biqilu.

PDF Compressor Free Version

Gocha 3.1.

1. Fakkiwwan armaan gadii ilaali. Tokkoon tokkoo fakkii kanaa waqtii isa kam agarsiisa?

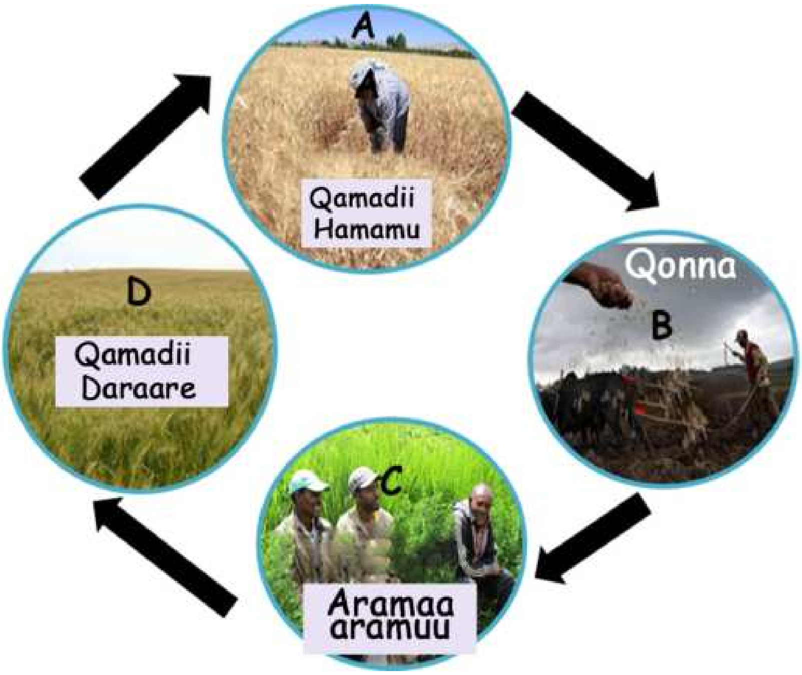

B. Ta'iiwwan Uumamaa Darbee Darbee Mul'atan

Sabbata waaqayyoo

Lolaa

Gogiinsa

Bubbee

PDF Compressor Free Version

1. Sabbata waaqayyoo

Gaaffii hubannoo

Sabbanni waaqayyoo yeroo akkamii uumama?

Sabbanni waaqayyoo yommuu ifni aduu rooba keessa darbu uumama

2. Lolaa

Gaaffii hubannoo

Naannoo keessanitti lolaan yeroo akkamii uumama?

Lolaan yommuu roobni baay'atu uumama.

3. Gogiinsa

PDF Compressor Free Version

Gaaffii hubannoo

Gogiinsi yeroo akkamii uumama?

Gogiinsi yommuu roobni dhabamu uumama

Gaaffii hubannoo

Ta'iiwwan uumamaa armaan gadii amala isaaniitiin gabatee keessatti barreessi.

Bubbee	Ganna	Bona	Halkan
Lolaa	Birraa	Guyyaa	Gogiinsa

Darbee darbee uumamu	Marsaa marsaan uumamu
Bubbee	Ganna

PDF Compressor Free Version

3.3 Lubbu-qabeeyyiifi Lubbu dhabeeyyii Naannoo Keenyaa

1. Lubbu-qabeeyyii Naannoo Keenyaa

Biqiltoota
Bineeldota

A. Biqiltoota Naannoo Keenyaa

Gaattiraa

Laaftoo

Birbirsa

Odaa

PDF Compressor Free Version

Boqqolloo

Buna

Mishingaa

Muuzii

Maangoo

Timaatima

Shankoora

Moosee

Raafuu

Gocha 3.2

Mooraa mana barnootaa kee daawwachuun biqiltoota argaman maqaa himi.

B. Bineeldota Naannoo Keenyaa

PDF Compressor Free Version

Gaaffii hubannoo

Bineeldota naannoo keetti argaman himi.

Sa'a

Farda

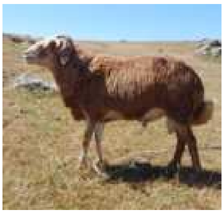

Hoolaa

Saree

Adurree

Lukkuu

Simbira

Harree diidoo

Gadamsa

PDF Compressor Free Version

Jeedala

Jaldeessa

Waraabessa

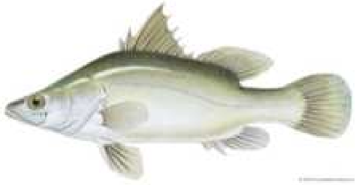

Qurxummii

Naacha

Kanniisa

Amaloota Lubbu-qabeeyyii

1. Amaloota biqiltootaa

a. Biqiltoonni niguddatu

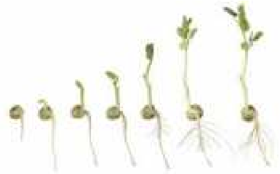

PDF Compressor Free Version

Gocha 3.3.

1. Sanyii baaqelaa qaruuraa pilaastikii biyyeen guutameefi bishaaniin jiidhe keessa kaa'uun biqilchi.
2. Biqilaa kana iddoo ifni aduu jiru kaa'i.
3. Haala guddina biqiltuu kanaa guyyaa guyyaan daawwadhu.
4. Jijjiirama biqiltuu kana irraa hubatte ibsi.

b. Biqiltoonni walhoru

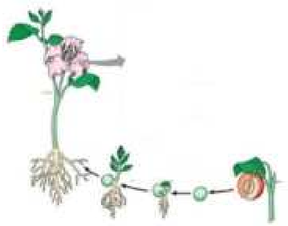

c. Biqiltoonni nimiireffatu

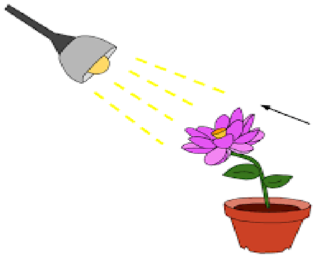

Biqiltoonni kallatti ifni jirutti guddatu.

PDF Compressor Free Version

Gocha 3.4

1. Biqiltuu gocha 3.3 keessatti biqilchite foddaa manaa ifa aduu seensisu irra kaa'i.
2. Amaloota biqiltuu kana irratti guyyaa guyyaan mul'atu daawwadhu.
3. Biqiltuu kana irratti waan argite dareetti himi.

2. Amaloota Bineeldotaa

Gaaffii hubannoo

Amaloota bineeldotaa armaan gadii walitti himaa

a. Bineeldonni niguddatu

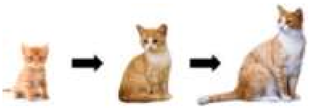
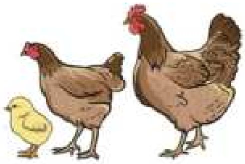

b. Bineeldonni walhoru

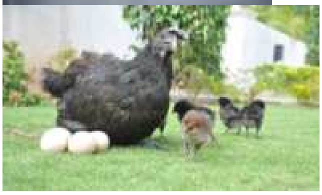

PDF Compressor Free Version

c. Bineeldonni nisooratu

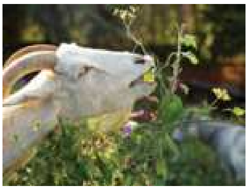

d. Bineeldonni nimiireeffatu

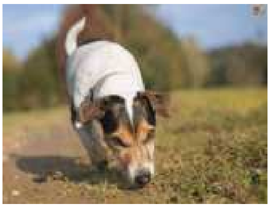

e. Bineeldonni niharganu

PDF Compressor Free Version

f. Bineeldonni qaama isaanii keessaa xuraawaa nidhabamsiisu.

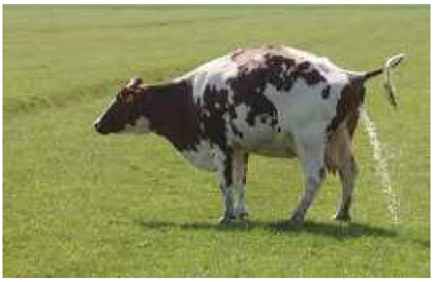

g. Bineeldonni bakkaa bakkatti nisocho'u

Gaaffii hubannoo

Amaloota biqiltootaafi bineeldota walfakkeessan himi.

PDF Compressor Free Version

Ramaddii Bineeldota Naannoo keenyaa

Beeyiladoota Bineensota

1. Beeyiladoota

Beeyiladoonni bineeldota namatti madaqanii jiraatanidha.

Lukkuu

Harree

Hoolaa

Re'ee

Gaangee

Farda

Adurree

Saree

Sangaa

PDF Compressor Free Version

Gaaffii hubannoo

Naannoo jireenya keetti beeyiladoonni namatti madaqanii jiraatan maal fa'a?

Gareewwan Beeyiladootaa

A. Beeyiladoota Nyaataaf Oolan

Lukkuu

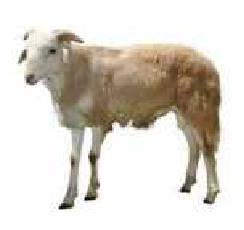

Hoolaa

Sangaa

Gaaffii hubannoo

Beeyiladoota naannoo keessanitti nyaataaf oolan walitti himaa.

B. Beeyiladoota Geejjibaaf Oolan

Farda

Harree

PDF Compressor Free Version

Gaangee

Gaala

Gaaffii hubannoo

Beeyiladoota naannoo keessanitti geejjibaaf oolan walitti himaa.

2. Bineensota

Bineensonni bineeldota namatti osoo hinmadaqiin jiraataniidha.

Waraabessa

Jaldeessa

Gadamsa

Leenca

Jeedala

PDF Compressor Free Version

Karkarroo

Qamalee

Bofa

Ruumicha

Naacha

Fattee

Gaaffii hubannoo

Bineensonni naannoo keessanii eessa jiraatu?

PDF Compressor Free Version

Ramaddii Bineeldotaa

Uumama isaaniitiin bineeldonni gareewwan adda addaatti ramadamu.

1. Walhormaata isaaniitiin

A. Bineeldota killee buusuun walhoran

Lukkuu

Simbira

Bofa

Naacha

Gaaffii hubannoo

Bineeldota naannoo keetii killee buusuun walhoran himi.

PDF Compressor Free Version

B. Bineeldota ilmoo dhaluun walhoran

Saree

Simbira halkanii

Nama

Harree

Sa'a

Hantuuta

2. Sochii isaaniitiin

A. Bineeldota Balali'an

Sololiyaa

Ruumicha

Culullee

Gaaffii hubannoo

Bineeldota naannoo keetii balali'uu danda'an himi.

PDF Compressor Free Version

B. Bineeldota Lafa irra loo'an

Jawwee

Bofa

Gaaffii hubannoo

Bineeldota naannoo keetii lafarra loo'an himi.

C. Bineeldota lukaan deeman

Guchii

Arba

Kuruphee

Gaaffii hubannoo

Bineeldota naannoo keetii lukaan deeman himi.

PDF Compressor Free Version

3. Baay'ina luka isaaniitiin

A. Bineeldota luka afur qaban

Sardiida

Re'ee

Sa'a

Gaaffii hubannoo

Bineeldota naannoo keetii luka afur qaban himi.

B. Bineeldota luka lama qaban

Gogorrii

Daakiyyee

Guchii

Gaaffii hubannoo

Bineeldota naannoo keetii luka lama qaban himi.

PDF Compressor Free Version

C. Bineeldota luka jaha qaban

Titiisa

Kanniisa

Hawwaannisa

Gaaffii hubannoo

Bineeldota naannoo keetii luka jaha qaban himi.

D. Bineeldota luka maleeyyii

Cilalluu

Bofa

Qurxummii

PDF Compressor Free Version

4. Soorata isaaniitiin

Bineeldonni tokko tokko biqiltoota sooratu.
Bineeldonni tokko tokko foon sooratu.

Gaaffii hubannoo

Bineeldonni armaan gadii maal sooratu?

Jeedala

Hoolaa

A. Bineeldota biqiltoota sooratan

Sattawwaa

Harree diidoo

Farda

Loon

Hoolaa

Re'ee

Illeettii

Bosonuu

PDF Compressor Free Version

Gaaffii hubannoo

Bineeldota biqiloota sooratan kan biroo himi.

B. Bineeldota foon sooratan

Sardiida

Leenca

Ruumicha

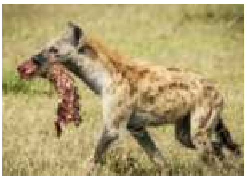

Waraabessa

Qeerransa

Gaaffii hubannoo

Bineeldota foon sooratan biroo himi.

C. Bineeldota fooniifi biqiltoota sooratan

Nama

Jaldeessa

Hantuuta

PDF Compressor Free Version

6. Bakka jireenya isaaniitiin

A. Bineeldota lafa irra jiraatan

Sardiida

Arba

Harree

Gaaffii hubannoo

Bineeldota lafa irra jiraatan kan biroo himi.

B. Bineeldota bishaan keessa jiraatan

Roobii

Qurxummii

C. Bineeldota lafa irraafi bishaan keessa jiraatan

Raacha

Fattee

PDF Compressor Free Version

7. Uwwisa qaama isaanitiin

A. Bineeldota qaamni isaanii gogaa jabaataan uwwifame

Naacha

Qurxummii

Qocaa

B. Bineeldota gogaan isaanii rifeensa qabu

Qamalee

Re'ee

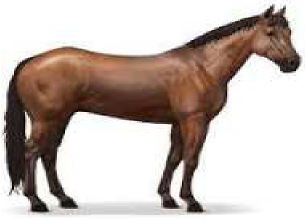

Farda

Gaaffii hubannoo

Bineeldota gogaan isaanii rifeensa qabu kan biroo himi.

PDF Compressor Free Version

C. Bineeldota Koochoo qaban

Gugee

Cululleee

Lukkuu

PDF Compressor Free Version

Gaaffii: Bineeldota gabatee keessatti fakkeeffamaniif soorata isaanii barreessi.

Bineeldota	Soorata
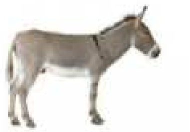	
	Biqiltoota
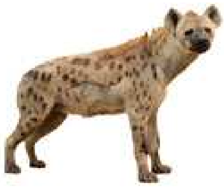	

PDF Compressor Free Version

2 Lubbu-dhabeeyyii

Lubbu-dhabeeyyii naannoo keenyaa

Dhagaa

Minjaala

Kubbaa

Kitaaba

Qalama

Bishaan

Amaloota lubbu-dhabeeyyii

- Hinguddatan
- Hinsooratan
- Wal hinhoran
- Hinharganan
- Hinsocho'an

PDF Compressor Free Version

Gocha 3.5

Wantoota armaan gadii lubbu-qabeeyyii yookiin lubbu-dhabeeyyii jedhii ramadi.

Birbirsa

Teessoo

Dhagaa

Billaacha

Qullubbii

Konkolaataa

Mismaara

Qoraan

Marga

Goondaa

Lubbu-qabeeyyii	Lubbu-dhabeeyyii
Goondaa	Dhagaa

PDF Compressor Free Version

3.4 Qulqullina Dhuunfaafi Naannoo

Nyaata duraafi booda harka dhiqachuu

Ilkaan rigachuu Rifeensa dhiqachuu Uffata miiccachuu

Mana jireenaafi naannoo ofii qulqulleessuu

PDF Compressor Free Version

Mana fincaanii qulqullina qabutti fayyadamuu

Mana fincaanii yoo bahan harka dhiqachuu

Balfa iddoo qophaa'e keessatti gatuu

PDF Compressor Free Version

Mana barnootaa qulqulleessuu

Gaaffii hubannoo

Qulqullina dhuunfaafi naannoo eeguun barbaachisu kan biroo himi.

PDF Compressor Free Version

Gilgaala Boqonnaa 3

A. Deebii sirrii filadhu

1. Waqtiin gannatti aanee dhufu maal jedhama?
   A. Birraa
   B. Arfaasaa
   C. Bona
   D. Ganna
2. Killee buusuun kan walhoru kami?
   A. Hoolaa
   B. Hantuuta
   C. Guchii
   D. Adurree
3. Ilmoo dhaluun kan walhoru kami?
   A. Naacha
   B. Bofa
   C. Lukkuu
   D. Farda
4. Uwwisa gogaa jabaataa kan qabu isa kami?
   A. Naacha
   B. Lukkuu
   C. Sa'a
   D. Harree

PDF Compressor Free Version

5. Kamtu lafa irra loo'uun deema?

   A. Ruumicha
   B. Qocaa
   C. Bofa
   D. Illeettii

6. Waggaa keessatti waqtiilee meeqatu jiru?

   A. Lama
   B. Sadii
   C. Afur
   D. Tokko

7. Ta'ii uumamaa kan ta'e kami?

   A. Sabbata waaqayyoo
   B. Lolaa
   C. Gogiinsa
   D. Hunda

PDF Compressor Free Version

B. Gaaffilee armaan gadii deebisi

8. Lakkoofsonni fakkii armaan gadii waqtii isa kami bakka bu'u?

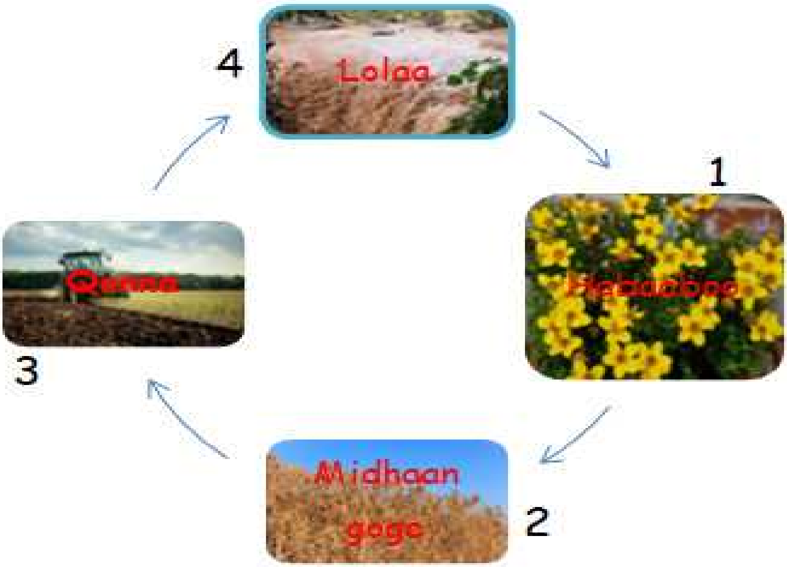

9. Gogiinsi yeroo kam uumama?

10. Amaloota lubbu-qabeeyyii tarreessi.

11. Amaloota lubbu-dhabeeyyii tarreessi.

PDF Compressor Free Version

BOQONNAA 4

NAANNOO HAWAASUMMAA

4.1 Miseensota Maatiifi Gahee Isaanii

A. Miseensota Maatii

Abbaa
Haadha
Ijoollee

Gaaffii hubannoo

Maqaa miseensota maatii keetii dareetti himi.

PDF Compressor Free Version

B. Gaheewwan Miseensota Maatii

1. Gahee Haadhaafi Abbaa

Daa'imman kunuunsuun guddisuu

Nyaata gahaa kennuu

Daara baasuu

Taphachiisuu

Gorsuu

PDF Compressor Free Version

Maatii qulqullina ijoollee eegan

Harka dhiquu

Fuula dhiquu

PDF Compressor Free Version

Miila dhiquu

Rifeensa dhiquu

PDF Compressor Free Version

Nafa dhiquu

PDF Compressor Free Version

Daa'imman barsiisuu

Daa'imman qo'achiisuu

PDF Compressor Free Version

Gocha 4.1

Gahee hojii maatii kee irratti hiriyaa kee waliin mari'achuun dareef ibsi.

2. Gahee Ijoollee

Taphachuu

Fuula dhiqachuu

Harka dhiqachuu

Miila dhiqachuu

Uffata ofiin uffachuu

Kophee kaawwachuu

Siree afachuu

PDF Compressor Free Version

Kubbaa taphachuu

Utaalcha wadaroo

Saddeeqa taphachuu

Biyyii taphachuu

Tapha takii

PDF Compressor Free Version

Hamma danda'amiin maatii gargaaruu

Harka dhiqachiisuu

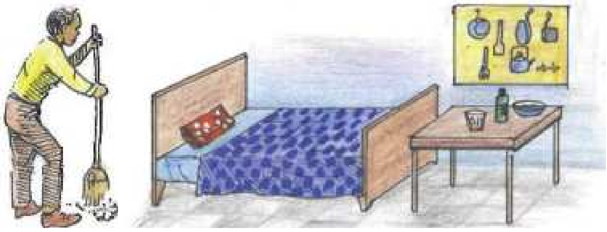

Mana qulqulleessuu

Biqiltuu bishaan obaasuu

Gaaffilee hubannoo

1. Gahee maatiin ijoollee kunuunsuu keessatti qaban himi.

Gahee ijoolleen ofdanda'uu keessatti qaban himi.

Barachuu

PDF Compressor Free Version

Hoji-manee hojjechuu

Qo'achuu

Gaaffii hubannnoo

Gahee maatii kee keessatti qabdu dareef ibsi.

PDF Compressor Free Version

4.2. Wantoota Bu'uuraa Jireenya Maatiif Barbaachisan

Gaaffii hubannoo

Jiraachuuf maaltu barbaachisa?

A. Nyaata

PDF Compressor Free Version

B. Uffata

PDF Compressor Free Version

C. Mana jireenyaa

PDF Compressor Free Version

4.3 Hawaasummaa Mana Barnootaa

Gaaffii hubannoo

Mana barnootaa keessatti eenyu fa'atu argama?

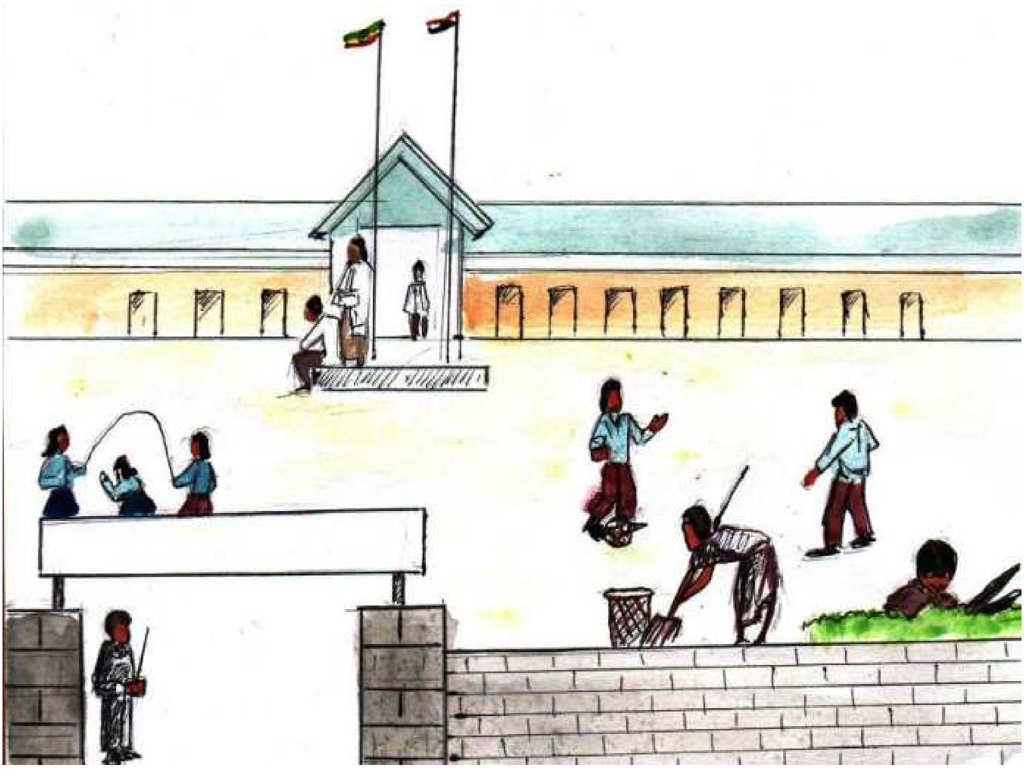

Hawaasa Mana Barnootaa

PDF Compressor Free Version

4.4. Walitti Dhufeenya Hawaasa Mana Barnootaa

Gaaffilee hubannoo

Mana barnootaa keessatti maal fa'a waliin hojjettu?

Taphoota mana barnootaatti hiriyaa waliin taphattan walitti himaa.

PDF Compressor Free Version

Waliin Taphachuu

Taphoota barattoonni mana barnootaa keessatti waliin taphatan

PDF Compressor Free Version

Waliin barachuu

PDF Compressor Free Version

Daree waliin qulqulleessuu

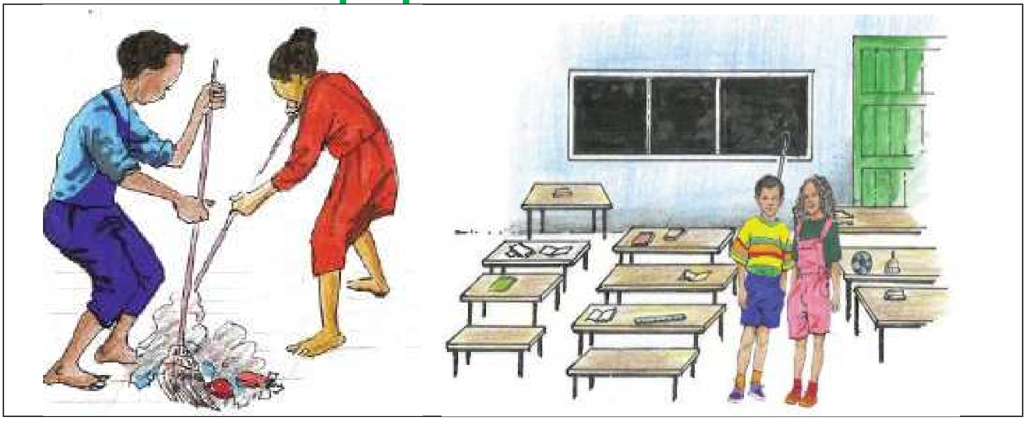

Mooraa mana barnootaa waliin qulqulleessuu

PDF Compressor Free Version

Biqiltoota waliin kunuunsuu

4.5 Naamusa Mana Barnootaa

Uffata dambii uffachuu
Sirna alaabaa kabajuu
Yeroo barnootaa kabajuu
Biqiltoota kunuunsuu
Hoji-manee hojjechuu
Hawaasa mana barnootaa kabajuu
Qulqullina dhuunfaa eeggachuu
Dabaree eeguun taphachuu

Gaaffii hubannoo

Naamusa mana barnootaa kabajamuu qabu kan biroo hiriyaa keetti himi.

PDF Compressor Free Version

Gilgaala Boqonnaa 4

A. Dhugaa yookiin soba jechuun deebisi.

1. Daa'ima guddisuun gahee haadhaa qofadha.
2. Waliin taphachuun ijoolleef gaariidha.
3. Gaheen maatii ijoollee kunuunsanii guddisuudha.
4. Naamusa mana barnootaa keessa tokko barsiisota kabajuudha.

B. Kan sirrii ta'e filadhu.

1. Miseensa maatii kan ta'e kami?

   A. Abbaa

   B. Ijoollee

   C. Haadha

   D. Hunda

2. Jireenya maatiif bu'uura kan ta'e kami?

   A. Tapha

   B. Konkolaataa

   C. Uffata

   D. Bashannana

PDF Compressor Free Version

3. Naamusa mana barnootaa kan ta'e kami?

   A. Uffata dambii uffachuu

   B. Biqiltoota kunuunsuu

   C. Sirna alaabaa kabajuu

   D. Hunda

C. Gaaffilee armaan gadii deebisi.

1. Wantoonni jireenya maatiif bu'uura ta'an maal fa'a?
2. Maatii keessatti gaheen ijoollee maali?
3. Miseensota hawaasa mana barnootaa tarreessi.
4. Mana barnootaa keessatti barattoonni maal fa'a waliin hojjetu?

PDF Compressor Free Version

BOQONNAA 5

DHIMMOOTA HUNDA GALEESSA IJOO

5.1 Ofeeggannoo Itti-fayyadama Daandii

1. Dambiiwwan tiraafikii bu'uuraa

A. Kallattii daandii gara bitaan deemuu

B. Mallattoo zebraa irra qaxxaamuruu

C. Mallattoolee ifaa tiraafikii kabajuu

D. Daandii irratti taphachuu dhiisuu

E. Qajeelfama tiraafikii hordofuu

F. Karaa miilaa eeggachuun deemuu

PDF Compressor Free Version

A. Kallattii daandii gara harka bitaan deemuu

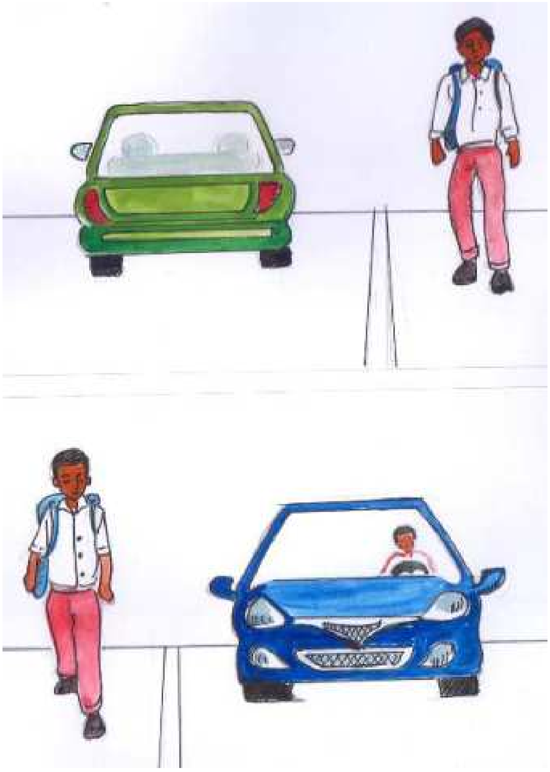

B. Mallattoo zebraa irra qaxxaamuruu

PDF Compressor Free Version

C. Mallattoolee ifaa tiraafikii kabajuu

Namoota lafoo daandii ce'aniif

Diimaa - daandii ce'i

Keelloo -dhaabbachuuf qophaa'i

Magariisa -dhaabbadhu

PDF Compressor Free Version

D. Daandii irratti taphachuu dhiisuu

E. Daandii qaxxaamuruun dura bitaafi mirga ilaaluun ofeeggannoon ce'uu

F. Karaa miilaa eeggachuun deemuu

PDF Compressor Free Version

Gaaffii hubannoo

Dambiiwwan tiraafikii bu'uuraa kabajuu qabdu maal fa'a?

2. Balaawwan dambii tiraafikii kabajuu dhabuun dhaqaban

A. Lubbuu balleessuu

B. Qabeenya mancaasuu

PDF Compressor Free Version

Gaaffii hubannoo

Miidhaa balaa tiraafikiin mudate kan beektu barsiisaa/tuu keetti himi.

5.2 HIV/AIDS

HIV'n vaayirasii dhukkuba AIDS nama qabsiisudha. AIDS'n dhukkuba daddarbaa dawaa hinqabneedha.

Karaalee HIV/AIDS'n ittiin daddarbu

- Meeshaalee qara qaban waliin fayyadamuu.
- Dhiiga vaayirasii kanaan faalame tuttuquu.

Gaaffilee hubannoo

1. AIDS'n maali?
2. Vaayirasiin dhukuba AIDS nama qabsiisu maal jedhama?

Miidhaawwan HIV/AIDS

1. Dhukkuboota adda addaafi du'aaf nama saaxila.

PDF Compressor Free Version

2. Ijoollee maatii malee hambisuun rakkoof saaxila

Gaaffii hubannoo

Miidhaawwan HIV/AIDS'n dhaqqaban tarreessi.

PDF Compressor Free Version

Karaalee HIV/AIDS'n daddarbuu hindandeenye

1. Nagaa walgaafachuu

2. Waliiin taphachuu

3. Walhammachuu

PDF Compressor Free Version

4. Waliin nyaachuu

5. Waliin qo'achuu

PDF Compressor Free Version

6. Waliin mar'achuu

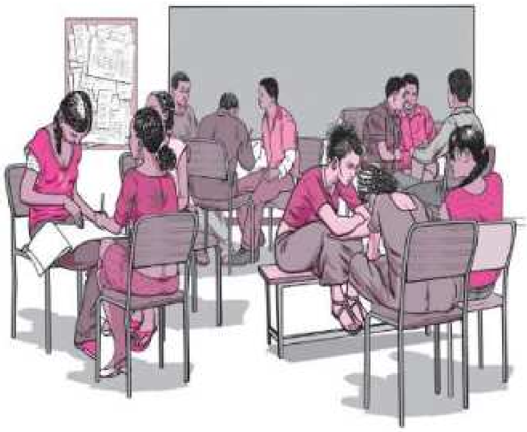

Gocha 5.1

Karaalee HIV/AIDS'n daddarbuu hindandeenye biroo barreessuun dareef dubbisi.

PDF Compressor Free Version

Gilgaala Boqonnaa 5

A. Dhugaa yookiin Soba jechuun deebisi.

1. Dambiiwwan tiraafikii keessaa tokko zebraa irra qaxxaamuruudha.
2. Karaa konkolaataa irra yoo deemtu daandii harka bitaa qabattee deemuu qabda.
3. Vaayirasiin HIV daddarbaa miti.

B. Deebii sirrii ta'e filadhu.

1. Daandii irra yoo deemtu kan raawwachuu qabdu kami?
   A. Daandii irratti taphachuu
   B. Mallattoo tiraafikii eeggachuun qaxxaamuruu
   C. Qajeelfama tiraafikii kabajuu dhiisuu
   D. Hunda
2. Dhukkubni vaayirasii HIV'n dhaqqabu maal jedhama?
   A. Busaa
   B. Qufaa
   C. AIDS
   D. Hunda

5.

PDF Compressor Free Version

C. Gaaffilee armaan gadii deebisi.

1. Dambiiwwan tiraafikii beektu himi.
2. HIV/AIDS'n maali?
3. Miidhaawwan HIV/AIDS'n dhufu maal fa'a?